

متن پرسش

سلام و عرض ادب و احترام من هم کودک دوسه ساله ام، در غفلت و جهل من، پناه آورد به تبلت و موبایل. و من هم (واقعا از سر ناآگاهی، از محتوای کارتونه‌ها) کلی برنامه کودک و انیمیشن و.. دانلود کردم و در گوشی به دستش می‌دادم. و او که با ذوق و شوق نگاه می‌کرد، خیالم اینجوری راحت بود، که حداقل گوشی جای منو برایش پر کرده!! و غرق در افسردگی و تلاطم روحی خودم و رنج های درونی ام، بی توجه به او، روزگار می‌گذراندم. که قطعا کارم فقط بودن با او بود، و اسمش رو نمی‌شد بذاری تربیت! این مادری نبود! این توهم مادری کردن بود. خلاصه بعد از گذشت تقریبا دو سال از سن او، متوجه رفتارهای عجیب غریب فرزندم شدم، اون خیلی کارتونه باب اسفنجی میدید. باورتون نمیشه استاد، نمیدونم کارتونه باب اسفنجی دیدیدن یا نه؟ (خخخ) البته الان میخندم. اینها همه درد است... وقتی موضوع خنده داری پیش میومد، پسر، مثل شخصیت پاتریک در آن کارتونه، خودش رو مینداخت رو زمین و قل میداد و می‌خندید! یا دقیقا مثل شخصیت بختاپوس شانه هاشو میداد جلو و راه می‌رفت! تمام مدتا!! کلا وجودش و کلامش، و دیدگاهش به دنیا، و حرکات و سکناش شده بود مجموعه ای از شخصیت‌های اون کارتونه‌ها که دیده بود. نه یک انسان معمولی! حتی زمانیکه رفت پیش دبستانی، زنگ میزدن میگفتن بیا ببرش خونه، این همه ی بچه ها رو مثل خودش باب اسفنجی کرده، و کلاس چون بچه های دیگه هم مثل اون میشن، از کنترل خارج میشه!! حالتی بیش فعال، با انجام حرکات و راه رفتن تند و حرف زدن‌های خشن شخصیت‌های خشن کارتونه‌های دیگر و... اصلا باید می‌دید چه شده بود، در کلام و گفتار نمی‌گنجد و از حوصله خارج است که بخام کلی توضیح بدم، کمی توضیح دادم که بگم و متوجه عمق فاجعه و تاثیر کارتونه در روح و روان یک بچه بشین که واقعا تاثیرگذاره. تاثیری که به شخصه مشاهده کردم و بشدت پشیمون و ناراحت بودم که چرا اینجور چیزا رو اصلا دادم دستش دیده. که حالا بماند با چه رنج و زحمتی باز الگوی رفتاری جدید پیش روی او گذاشتیم و سالیان طول کشید که عادی و معمولی بشه. بازم خوب شد کرونا اومد، نخواست حضوری بره مدرسه که دیگه حتما کار ما صد چندان سخت می‌شد! الان الحمدالله همه چیز آرومه. و طوفانی که به پا خواسته بود نشست، ولی چون خودم این تجربه را از سر گذرانده ام، و نظر شماره ی ۳۵۰۱۴ را خواندم، خواستم منم در پی آن نظر مطلبی بیفزایم. قبل‌ترها، مطلبی خواندم که این تعلیم و تعلم است که فرهنگ جامعه را رشد می‌دهد و انسانها را به سوی کمال رهنمون می‌سازد. این تعلیم و تعلم است که آدمیان را از اخلاق ناپسند دور می‌کند و به سوی اخلاق پسندیده فرا می‌خواند. این تعلیم و تعلم است که عمل مردم را پاک و خالص می‌گرداند و انسان از شرک و ریا دور می‌سازد. استاد، والا

بخدا ما دستمان حرفمان به مسولان نمی‌رسد. همین شبکه‌ی شاد که درسی است. بهترین موقعیت است کارتونهای با محتوای خوب برای بچه‌ها تولید و پخش کنند. یا حداقل معرفی کنند. که البته گروه سنی هر کارتونی، مشخص شده باشد و با نظارت پدر و مادر دانلود شود. می‌گویند برای کارتون گروه سنی نمی‌شود مشخص کرد. مگر بدست آوردن خیلی از علوم چیزی جز نظریه و امتحان نیست؟ پس بنده هم نظرم رو طبق تجربه‌ی ای که در زندگی‌م داشتم که در بالا عرض شد، می‌گم. شاید مثر مثر واقع شود. بنظر بنده. می‌توان کارتونها را اینطور طبقه بندی کرد. کارتون زیر هفت سال. کارتون مخصوص سن بالای هفت سال. کارتونهای زیر سن هفت سال اصلا و ابدا نباید حرف و دیالوگ و رفتار بدی داشته باشند. چون در سنین زیر هفت سال، کودک تمرکز و فهم به کل موضوع کارتون را ندارد. و فقط تقلید است. همان چند تا دیالوگ بد یا رفتار بد را که در لحظه مشاهده کرده است را حفظ، و درونی سازی، می‌کند و شخصیتش می‌شود، چون او تجزیه و تحلیل نمی‌کند و اساسا قدرتش و منطق آن را ندارد. عرض کردم که فقط تقلید محض است! پس باید مطلقا فقط بهترین و مثبت ترین دیالوگها در کارتون این سنین، بکار برده شود. تا کودک دیگه هر دیالوگی را گرفت و تکرار کرد مشکلی بوجود نیاید. مثل کارتون قصه‌های ریرا که صد قسمت، یا شب بخیر بچه‌ها از خاله رعنا که سیصد قسمت ساخته شده. که قدم مثبت و شروع خوبیست و تولیدات داخلی است. خیلی‌ها شنیدم می‌گن بچه هامون، کارتون هیجانی می‌خان، ولی باید گفت: عزیز دل این هیجان خواهی کاذب رو تو خودت داری در وجود کودکت نهادینه می‌کنی!! اون طفل معصوم، وقتی کلا ندیده همچین کارتونهای هیجانی اصلا هست، از کجا بدونه هست که اصلا بخادا؟! شمای مادر دانلود می‌کنی خب نکن. توجه داشته باشیم کودکی که مهارت‌ساخته پای گفتار تلویزیون و هر کارتونیست، آن گفتار، افکار او می‌شوند و آن افکار درونی شده و شخصیت و رفتار او می‌شوند. البته بهتره بگیم اختلال شخصیت او می‌شوند تا شخصیتش!!! پس آیا ارزشش را دارد که بی توجه و بی خیال بود؟ واقعا چرا نباید مهم باشد، که هر کارتونی لیبیل سن داشته باشد؟ این درد است... و اما، کارتونهای مناسب سن هفت سال به بالا. در این سن به بعد، چون کم کم کودک خواه ناخواه، وارد گروه همسالان و مدرسه‌ی خود هم می‌شود، و با بچه‌های بد رفتار در مدرسه و محیط‌های اجتماعی هم مواجه می‌شود پس، نیاز به الگوهای کلامی و رفتاری بیشتری دارد. و چه عالی که اکنون در کودک منطق و استدلال و الگوهای رفتاری بیشتری، را نهادینه کرد. پس از هفت سال به بعد، وقت دیدن کارتون‌هاییست که یک یا چند شخصیت منفی هم، دارد. تا کودک عکس العمل درست در مقابل آن شخصیت‌های منفی را ببیند، بفهمد و الگو برداری کند. البته اینکار نیاز به همراهی و همکاری والدین دارد که سر بزنگاه به کودک تفهیم کنند که ببین قهرمان داستان با مواجهه با رفتار بد، چطور رفتار کرد. پس باید همپای کودک بزرگ شد... و خود نیز همواره مثل یک معلم کنار کودک باشیم... و اینجاست که نقش مادری باید بسیار پر رنگ اجرا شود. و مادران متوجه نقش و اهمیت نقش خود در این صحنه‌ی گیتی باشند. که این است که مهمترین کار آنهاست. یعنی تعلیم و تربیت... که اگر حوصله‌ی این کار را ندارند، با عرض

معذرت پس، لطفا لطفا از مادری استعفا بدهند!... اغلب کارتون‌های تولید شده به تازگی، فرهنگ و اخلاق را وارونه نشان داده اند و روی مسائل جنسی فوکوس کرده اند و یا فضای کلی القا شده به کودک، از او، کودکی قانون گریز تربیت می‌کند. در اغلب دیالوگها به گوش می‌خورد ما قانون نمی‌خواهیم. یا ما قانون خودمونو داریم. ویا بسیار تخیلی ست که با پرورش وهم و خیال و افسانه، کودک را از واقعیات دنیا جدا می‌کند. البته انیمیشن‌های خوبی هم به تازگی ساخته شده. که برای سن بالای ۷ سال. بسیار عالیست. بنظرم پینوکیو البته محصول ۲۰۲۲ آن است. این انیمیشن، حاوی پند اخلاقی مهمیست، شخصیت اصلی که پینوکیوست با رها کردن وجدانش و خانواده. و همراهی با روباه و گرگی مکار، و دوستان بدون خانواده ی دیگر، و رفتن به شهر لذت و شادی، آخر داستان تبدیل به حیوان و چون خر می‌شوند. این انیمیشن بسیار واقع بینانه و جذاب ساخته شده است. من که به شخصه اگر مدیر آموزش پرورشی چیزی می‌شدم، زیاده روی نیست اگر یکی دو زنگ در روز اختصاص می‌دادم به بچه های پیش دبستان و دبستان که در کلاس درسی فقط کارتون خوب، مناسب سن خود، ببینند. به جای این‌همه تنبیه و کتک و مواخذه! در مورد رفتار بدشان، اونم تو اون سن، که باز با تنبیه بد از بدتر میشه. یا بزرگتر که شدند، ساخت این همه ندامتگاه برای جوانان و برای پیری آنها ساخت آسایشگاه روانی!! (خواهشا سرچ کنید آسایشگاه روانی، و در چهره بیماران در عکسها، نگاه کنید، آیا چیزی جز شناخت و فکر و بینش آنهاست که آنها را به این حال و روز انداخته است؟). شناخت و بینشی که در کودکی آنها پی ریزی شده است؟ و چه روشی راحت تر از دیدن کارتون، برای گرفتن الگوی کلامی رفتاری درست، در کودکی برای آموزش می‌بود؟ پس اگر کسی بخواهد خدمتی به نسل آینده بکند باید در این زمینه هزینه کند که بنظرم مهمترین کار است. حتی اگر یک کودک کمی شناختش درست شکل بگیرد، ارزشمند است، چون تمام نسل بعد از او شناختشان صحیح پیش می‌رود و درست شکل می‌گیرد. چون بالاخره آن کودک، پدر یا مادر نسل بعد می‌شود و حامل این شناخت صحیح است دیگر! پس آتش به اختیار کار فرهنگی باشیم در این زمینه. ببخشید پرحرفی کردم. گفتم شاید در مباحث تربیت کودک جای بگیرد. و تجربه ام به درد مادری بخورد. و تشکر از صبوری و همراهی شما. که این فرصت رو در اختیار ما قرار دادین که نظری بدیم

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: نکات خوبی را متذکر شده‌اید بخصوص آن نکته‌ای که در مورد تقلید صرف کودکان کمتر از ۷ سال را به میان آورده‌اید. نکاتی که برای مادران و مسئولان تربیتی خوب است به آن توجه نمایند و به همین جهت بهترین جواب در رابطه با نکاتی که فرموده‌اید را این می‌دانم که کاربران محترم دعوت شوند به مطالعه مطالبی که فرموده‌اید. موفق باشید